

Χριστουγεννιάτικα έθιμα χωρών

/ [Επιστήμες, Τέχνες & Πολιτισμός](#)

Φωτο:guardachefoto2.wordpress.com

Ελλάδα

Στην Ελλάδα τα Χριστούγεννα είναι μια από τις μεγαλύτερες Θρησκευτικές εορτές των Ελλήνων. Η ευχή «Καλές γιορτές» είναι από τις πιο χαρακτηριστικές κατά τη περίοδο πριν και μετά τα Χριστούγεννα μέχρι τα Θεοφάνια (Δωδεκαήμερο).

Σε όλη τη χώρα τα παιδιά τριγυρνούν από σπίτι σε σπίτι για να πουν τα κάλαντα τις παραμονές των Χριστουγέννων, της Πρωτοχρονιάς και των Θεοφανίων, ενώ στις 12.00 τα μεσάνυχτα ανάβουν φωτιές για να διώξουν τους καλικάντζαρους, έθιμο κυρίως της υπαίθρου.

Στην Ελλάδα που κύριο χριστουγεννιάτικο έδεσμα είναι το χοιρινό, απαντάται και το έθιμο με το χριστουγεννιάτικο караβάκι που όμως στη Χίο αποτελεί τοπικό έθιμο της Πρωτοχρονιάς με ομοιώματα πλοίων.

Επίσης οι εξώστες, τα παράθυρα, οι κήποι, αλλά και οι χώροι γύρω από το τζάκι σφύζουν από ανάλογη διακόσμηση γιορτινής ατμόσφαιρας.

Η πίτα που ετοιμάζεται με τον ερχομό του νέου έτους, η Βασιλόπιτα, περιέχει ένα «φλουρί», που σύμφωνα με την παράδοση, θα φέρει καλή τύχη σ' αυτόν που θα το βρει. Στα δε Θεοφάνια που εορτάζεται η Βάπτιση του Χριστού καθαγιάζονται τα ύδατα με ρίψεις του «σταυρού» στο υγρό στοιχείο και ανέλकुσή του από

κολυμβητές, με αγιασμό των σπιτιών από ιερείς και με ιδιαίτερα κατά τόπο έθιμα.

Τρία στοιχεία απαρτίζουν γενικά τις λατρευτικές εκδηλώσεις του ελληνικού λαού: το τρυφερό θρησκευτικό συναίσθημα, η αρχαία ελληνική καταγωγή και η επιδέξια προσαρμογή στις ψυχολογικές ανάγκες της καθημερινής ζωής. Και αυτός ο σπουδαίος συνδυασμός καταφαίνεται σε όλες τις εκδηλώσεις του και τα έθιμά του τόσο τα Χριστούγεννα, και τη Μεγάλη Εβδομάδα, όσο και κατά την Αγιολατρεία κλπ. Χαρακτηριστικά παραδείγματα αυτού του υπέροχου συνδυασμού βρίσκουμε στα κάλαντα Χριστουγέννων όπου στην ύπαιθρο τα παιδιά ψάλλοντας εκτός του μηνύματος της Γέννησης επιμένουν και σε λεπτομέρειες του τρόπου ανατροφής του «Θείου Βρέφους»:

«Γεννιέται κι' ανατρέφεται με μέλι και με γάλα
το μέλι τρων οι άρχοντες το γάλα οι αφεντάδες...»

Ενώ το πιθανότερο είναι ότι στη Φάτνη ο μικρός Ιησούς ούτε το μέλι ούτε το γάλα είχε τόσο άφθονο, αντίθετα με τους αφεντάδες εκτός από ένα γαϊδουράκι για τη φυγή στην Αίγυπτο. Έτσι αυτή η ιδανική ποιητική εκδοχή ψάλλεται όχι όπως πραγματικά έγινε, αλλά όπως ο ίδιος ο λαός νομίζει πως θα έπρεπε να γίνει.

Επειδή η Ελλάδα ήταν κατ' εξοχήν γεωργική χώρα οι αγωνίες και οι δραστηριότητες (σποράς, καλλιέργειας, αβέβαιου καιρού και συγκομιδής) του έλληνα γεωργού είναι καταφανή στα ελληνικά θρησκευτικά έθιμα. Η φωτιά στο τζάκι μέσα στο καταχείμωνο μεγαλώνει το όνειρο της σοδειάς και όλες οι εκδηλώσεις αυτής της εποχής έχουν γεωργικό χαρακτήρα. Γεωργικός λοιπόν ο χαρακτήρας των ελληνικών Χριστουγέννων.

«Εσένα πρέπει, αφέντη μου, το άξιο το ζευγάρι
το άξιο, το περήφανο και το στεφανωμένο.

Ας είν' καλά τ' αλέτρι σου, Θεός να το πλουταίνει

για να θερίζεις σταυρωτά, να δένεις αντρειωμένα...» (από ελληνικά κάλαντα)

Ιδιαίτερη σημασία έχει η συμμετοχή του φτωχικού σπιτιού στο μεγάλο αυτό γεγονός του Χριστιανισμού κι ας μην έχει μαρμαροστρωμένες αυλές και τόσες πολλές γίδες ή προβατίνες που ψάλλονται στα κάλαντα Πρωτοχρονιάς του Πηλίου:

«Εδώ σε τούτες τις αυλές, τις μαρμαροστρωμένες,.

εδώ χουν χίλια πρόβατα και τρεις χιλιάδες γίδια.

Σαν κάνουν τον ανήφορο, γιομίζ´ ο λόγγος όλος,.

σαν κάνουν τον κατήφορο, γιομίζ´ ο κάμπος όλος.

Σαν το μυρμήγκι περπατούν, σαν το μελίτσι βίζουν (=βουίζουν)

σαν τον αφρό της θάλασσας αφρίζουν τα καρδάρια.

Εμείς ολίγα τα ´παμε κι ο Θεός να τ´ αβγαταίνει!».

Και η κατάληξη της ευχής, της μεγάλης προσμονής, είτε ο Θεός να ευδοκήσει και να χαρίσει.

«Εμείς... ολίγα τα ´παμε!»

Σε μερικές περιοχές όπως στην Κορινθία στην περιοχή της Νεμεας και στην Αττική στην περιοχή της Αθηνas εφαρμόζεται το έθιμο της ψυχοκορης, δηλαδή το πρωι των Χριστουγεννιών όταν γυρίζουν από την εκκλησία η εφηβική κορη του σπιτιού τους περιμένει έχοντας βάλει πάνω στην πιατέλα όλα τα παραδοσιακά εδεσμάτα (Στην περιοχή Νεμεας κουραμπιέδες, διπλές, μελαμακαρόνα και τηγανωψωμά και στην περιοχή της Αθηνas κουραμπιέδες, μελομακαρόνα, διπλές, ξεροτηγανά και γλυκά του κουταλιού) Εκτός από αυτά προσφέρουν και στον άντρα της οικογένειας Λικέρ.

Στη νησιωτική χώρα, κυρίως στις νήσους της Σαμου και της Χίου τα Χριστουγεννιάτα ζώα μέχρι να μεσημεριάσει δεν τα βγαίνουν έξω διότι πιστεύουν ότι αν τα δει η Πουλιά θα τους αφήσει ένα σημαδιακό αστέρι που αν έχει 6 γωνίες θα πεθάνουν και αν έχει 4 θα αρρωστήσουν.

Ακόμη και σήμερα στην Πελοπόννησο διατηρείται το έθιμο του Χριστόψωμου, όπου κάθε Χριστούγεννα οι νοικοκυρές φτιάχνουν ένα ψωμί που είναι σταυρωτά κεντημένο και την ημέρα των Χριστουγέννων το κυλούν πάνω στο τραπέζι. Αν πέσει από την ανάποδη μεριά του, η χρονιά θα πάει άσχημα ενώ αν πέσει από την καλή, θα πάει καλά και η χρονιά.

Αγγλία

Η Αγγλική κλασική διακόσμηση περιλαμβάνει φωτεινά κόκκινα Αλεξανδριανά γύρω από το τζάκι, καθώς και κλαδιά «γκι» που κρέμονται από την οροφή που σύμφωνα με τη παράδοση όποιος στέκεται κάτω απ' αυτό πρέπει να ανταλλάσσει φιλιά με αγαπημένα πρόσωπα. Για τους Άγγλους δεν νοείται εορταστικό χριστουγεννιάτικο τραπέζι χωρίς γαλοπούλα, κρεατόπιτα και χριστουγεννιάτικη πουτίγκα για καλή τύχη.

Αυστρία

Στην Αυστρία όπως και στις άλλες χώρες η περίοδος των εορτών ξεκινάει την τελευταία Κυριακή του Νοεμβρίου ή την πρώτη του Δεκεμβρίου. Στα παραδοσιακά στεφάνια που κατασκευάζονται τις ημέρες αυτές τοποθετούνται κεριά. Κάθε Κυριακή που ακολουθεί ανάβουν και ένα ακόμη κεριό μέχρι και την 24 Δεκεμβρίου. Τα δώρα στα παιδιά τα μοιράζει ο Άγιος Νικόλαος με βοηθό του τον Krampus στις 6 Δεκεμβρίου. Το χριστουγεννιάτικο τραγούδι «Silent Night, Holy Night» το οποίο μεταφράστηκε σε πολλές γλώσσες, στην Ελληνική «Άγια Νύχτα», τραγουδήθηκε για πρώτη φορά στην Αυστρία στις αρχές του 19ου αιώνα.

Η εορταστική περίοδος τελειώνει επίσημα στις 2 Φεβρουαρίου, αν και οι Αυστριακοί θεωρούν τα Θεοφάνια στις 6 Ιανουαρίου. Τα παιδιά ντυμένα σαν τους τρεις Μάγους γυρίζουν τα σπίτια και τραγουδούν τα κάλαντα, εύχονται ένα ειρηνικό και ευλογημένο νέο έτος, ενώ τα χρήματα που συγκεντρώνουν τα προσφέρουν για φιλανθρωπικούς σκοπούς.

Τα στεφάνια κατασκευάζονται κάθε χρόνο σε πολλές παραλλαγές. Ποικίλουν από κλασικά στρογγυλά με σκουροπράσινα κλαδιά πεύκου, κουκουνάρια και κόκκινους φιόγκους μέχρι τα πιο μοντέρνα με πολύχρωμα αλεξανδριανά. Αμέσως μετά το κόψιμο των κλαδιών τα περνούν πάνω από φλόγα κεριού για να διατηρηθούν μεγαλύτερο χρονικό διάστημα.

Βέλγιο

Το Βέλγιο μπαίνει στο πνεύμα των Χριστουγέννων από νωρίς με την ημέρα του Sinterklaas και με τον πολύτιμο βοηθό του Zwarte Piet που μοιράζει τα δώρα από σπίτι σε σπίτι. Τα παιδιά κρεμάνε τις κάλτσες των δώρων στο τζάκι και αφήνουν σανό και ζάχαρη για το άλογο του Sinterklaas.

Ο Sinterklaas δεν είναι ο Santa Claus ή αλλιώς Άι Βασίλης.

Στο Βέλγιο τα Χριστούγεννα εορτάζονται και με πλήθος παραστάσεων που αποδίδονται καλλιτεχνικά σκηνές από τη Θεία Γέννηση καθώς και λιτανείες και ακόμη υπαίθριες αγορές.

Γαλλία

Τα Χριστούγεννα στη Γαλλία αποτελούν την εορταστική κορύφωση του έτους. Σε αντίθεση με άλλες Ευρωπαϊκές χώρες η εποχή προ των Χριστουγέννων είναι λιγότερο σημαντική.

Η παραμονή των Χριστουγέννων εδώ είναι μια συνηθισμένη εργάσιμη μέρα. Το βράδυ όμως η οικογένεια συγκεντρώνεται για ένα ολοκληρωμένο χριστουγεννιάτικο δείπνο. Ο Père Noël, ο κατά τους Γάλλους Άγιος Βασίλης, δίνει τα δώρα του το βράδυ μεταξύ 24 προς 25 Δεκεμβρίου.

Μεγάλη σημασία στους εορτασμούς των Χριστουγέννων έχουν οι γαστρονομικές απολαύσεις. Το παραδοσιακό εορταστικό τραπέζι, το «Reveillon» (ρεβεγιόν) αποτελείται από μια πλούσια γκάμα διαφορετικών πιάτων. Και αυτό το έθιμο έχει περάσει σήμερα στα προγράμματα όλων των ξενοδοχειακών μονάδων της Ευρώπης και όχι μόνο αλλά και επί πλέον και την Πρωτοχρονιά.

Οι Γάλλοι τα Αλεξανδριανά τα γνωστά κόκκινα λουλούδια τα αποκαλούν Etoiles de Noël (Αστέρια των Χριστουγέννων) και τα χρησιμοποιούν για διακόσμηση εσωτερικών χώρων καθώς και ως δώρο σ' όλη τη διάρκεια του έτους.

Γερμανία

Χριστουγεννιάτικο δέντρο στο Βερολίνο

Γραφίτι των τριών μάγων σε πόρτα σπιτιού στην Γερμανία. Το έτος (εδώ 2008) περικλείει τα γράμματα C M B που είναι τα αρχικά των ονομάτων των τριών μάγων. Τα Κοινά έχουν πολυμέσα σχετικά με το θέμα

Χριστουγεννιάτικα έθιμα της Γερμανίας Στη Γερμανία το διάστημα που προηγείται των Χριστουγέννων είναι πολύ σημαντικό. Για τις οικογένειες τα χριστουγεννιάτικα μπισκότα, το χριστουγεννιάτικο κέικ αποτελούν τα παραδοσιακά έθιμα της περιόδου. Χαρακτηριστικές είναι και οι χριστουγεννιάτικες αγορές στο κέντρο κάθε πόλης που εμφανίζονται από το πρώτο Σαββατοκύριακο του Δεκεμβρίου και τελειώνουν την παραμονή των Χριστουγέννων. Οι μπάγκοι της Χριστουγεννιάτικης αγοράς έχουν γλυκά, στολίδια και ζεστό κόκκινο γλυκό κρασί με μπαχαρικά. Στις 6η Δεκεμβρίου γιορτάζεται ο Σάνκτ Νικόλαους (ο Άγιος Νικόλαος) που είναι παρόμοιος του Άγιου Βασίλειου ως προς το έθιμο των δώρων. Στην λαογραφική του έκδοση φέρνει δώρα στα καλά παιδιά, αλλά και ένα δεματάκι βέργες για να δείρει τα παιδάκια που δεν ήταν φρόνιμα.

Οι Γερμανοί δίνουν μεγάλο βάρος στη διακόσμηση των σπιτιών τους την περίοδο των εορτών των Χριστουγέννων. Γύρω από τα παράθυρα βάζουν ηλεκτρικά κεράκια ή λαμπιόνια και στα τζάμια τοποθετούν πολύχρωμες χριστουγεννιάτικες φιγούρες, ενώ στον κήπο στολίζουν ένα αληθινό φυτεμένο έλατο με λαμπάκια.

Επίσης, στη Γερμανία συναντάται συχνά το έθιμο του λεγόμενου Adventskranz. Πρόκειται για ένα κηροπήγιο από κλαδιά ελάτου που είναι πλεγμένα έτσι ώστε να

σχηματίζουν ένα στεφάνι. Στο στεφάνι απάνω είναι τέσσερις θέσεις με κεριά, που συμβολίζουν τις τέσσερις τελευταίες εβδομάδες πριν τα Χριστούγεννα. Κάθε Κυριακή ανάβουν ένα κεριά παραπάνω, μετρώντας αντίστροφα το χρόνο που απομένει για τον ερχομό των Χριστουγέννων. Δηλαδή τέσσερις εβδομάδες πριν τα Χριστούγεννα ανάβουν ένα κεριά, την επόμενη εβδομάδα δύο, την μεθεπόμενη τρία και τελικά την τελευταία Κυριακή πριν τα Χριστούγεννα ανάβουν τέσσερα κεριά.

Σε όλα τα σχολεία από το νηπιαγωγείο ως το γυμνάσιο γίνεται Χριστουγεννιάτικη εορτή με θεατρική παράσταση, ενώ τα παιδιά ανταλλάζουν δώρα. Το έθιμο αυτό ονομάζεται Wichteln και είναι αγαπητό και στις Χριστουγεννιάτικες γιορτές των μεγάλων. Κάθε ένας φέρνει ένα ή παραπάνω δωράκια τυλιγμένα στο χαρτί και τα βάζει μαζί με τα άλλα κάτω από το Χριστουγεννιάτικο δέντρο. Όταν έρθει η ώρα, ένας ένας με την σειρά περνάνε όλοι κάτω από το δέντρο και παίρνουν από ένα δωράκι μέχρι που να τελειώσουν. Οι εταιρείες διοργανώνουν Χριστουγεννιάτικο τραπέζι για όλους τους εργαζομένους. Το ίδιο και οι όμιλοι, και οι παρέες, οι οποίες συναντιούνται για την παραδοσιακή Χριστουγεννιάτικη εορτή.

Ένα άλλο έθιμο της εποχής πριν τα Χριστούγεννα είναι το χριστουγεννιάτικο ημερολόγιο Adventskalender. Πρόκειται για ένα ημερολόγιο με 24 θέσεις αριθμημένες από το 1 μέχρι το 24 και συμβολίζουν τις ημέρες του Δεκεμβρίου πριν από τα Χριστούγεννα. Οι θέσεις είναι κλεισμένες με πορτάκια. Κάθε μέρα ανοίγουν το αντίστοιχο πορτάκι και βρίσκουν μια έκπληξη που μπορεί να είναι ένα σοκολατάκι, ζαχαρωτό, παιχνίδι, κλπ..

Τα δώρα φέρνει το βράδυ της παραμονής των Χριστουγέννων ο Βάιναχτσμαν (Weihnachtsmann) ή ο «Χριστούλης» (Christkind). Το έθιμο αυτό ξεκίνησε από την Μεταρρύθμιση του Λούθηρου για να δώσουν μια πιο γιορταστική μορφή στην ημέρα της γέννησης του Χριστού.[1]

Το Χριστουγεννιάτικο δέντρο το στολίζουν την παραμονή των Χριστουγέννων. Στα περισσότερα σπίτια κάτω από το δέντρο υπάρχει και η παραδοσιακή φάτνη. Το δέντρο είναι στολισμένο με φιγούρες (αγγελάκια κλπ), ή με μπαλίτσες και φωτίζεται με κεριά αναμμένα ή με λαμπάκια. Τα δώρα τα βάζουν κρυφά κάτω από το δέντρο και δίπλα στην φάτνη, για να τα βρουν τα παιδιά επιστρέφοντας από την εκκλησία. Την ημέρα των Χριστουγέννων η οικογένεια γιορτάζει γύρω από το πλούσιο τραπέζι, ενώ την δεύτερη μέρα των Χριστουγέννων οι συγγενείς μαζεύονται όλοι και γιορτάζουν όλοι μαζί το απόγευμα. Παραδοσιακό Χριστουγεννιάτικο φαγητό είναι η ψητή χήνα (Weihnachtsganz) με κόκκινο λάχανο (Rotkohl) και μπαλάκια από πατάτες (Klöße). Άλλα παραδοσιακά φαγητά είναι η πέστροφα και ο κυπρίνος.

Αμέσως μετά τα Χριστούγεννα συναντάμε το έθιμο των τριών μάγων. Από τις 27

Δεκεμβρίου μέχρι και τις 6 Ιανουαρίου, παιδάκια που είναι ντυμένα τρεις μάγοι πηγαίνουν από σπίτι σε σπίτι και τραγουδούν. Παριστάνουν τους τρεις μάγους που επιστρέφουν από την Βηθλεέμ. Όποιος ανοίξει την πόρτα τους δωρίζει γλυκά και ξηρούς καρπούς, ενώ δίνει λεφτά για τον έρανο που κάνουν. Σε αντάλλαγμα οι τρεις μάγοι γράφουν με κιμωλία τα αρχικά τους (δηλαδή Κάσπαρ, Μέχιορ και Μπάλταζαρ) και το τρέχον έτος, π.χ. 20 * C + M + B + 08. Το γραφίτι αυτό θεωρείται ότι φέρνει γούρι και γιαυτό δεν το σβήνουν, έτσι ώστε σε μερικά σπίτια συναντάμε τις υπογραφές των μάγων ολόκληρων δεκαετιών.

Από τη πτώση του τείχους του Βερολίνου οι Γερμανοί συγκεντρώνονται μπροστά στην αψίδα της μεγάλης πύλης και γιορτάζουν με πυροτεχνήματα την έλευση του Νέου Χρόνου.

Δανία

Στη Δανία την περίοδο πριν από τα Χριστούγεννα φτιάχνονται πολλά χειροποίητα στολίδια για τη διακόσμηση των σπιτιών. Οι περισσότερες οικογένειες φτιάχνουν μόνες τους το παραδοσιακό Αλεξανδριανό στεφάνι με τέσσερα κεριά που συμβολίζουν τις τέσσερις Κυριακές μέχρι την ημέρα των Χριστουγέννων.

Εκτός από το στεφάνι για τη σύνθεση του οποίου χρησιμοποιούνται μικρά κόκκινα ή μπεζ Αλεξανδριανά, κλαδιά και λαμπερά στολίδια υπάρχει και το «έθιμο του κεριού» που είναι ιδιαίτερα αγαπητό στα παιδιά και χρησιμεύει σαν ημερολόγιο.

Κάθε παιδί έχει ένα κεριό το οποίο χωρίζεται με οριζόντιες γραμμές ή νούμερα στις μέρες που αντιστοιχούν μέχρι τα Χριστούγεννα. Κάθε μέρα το κεριό ανάβεται μέχρι να πλησιάσει η επόμενη γραμμή. Έτσι φθάνει η μέρα που θα πάρει και το δώρο του.

Η περίοδος των Χριστουγέννων στη Δανία συνοδεύεται και από τα απαραίτητα και πολύ σκανταλιάρικα καλικαντζαράκια τα «Julenisser».

Η παραμονή των Χριστουγέννων γιορτάζεται με το παραδοσιακό τραπέζι μεταξύ των συγγενών. Ένα μεγάλο αμύγδαλο κρύβεται μέσα στο δανέζικο γλυκό. Ο τυχερός που θα το βρει ανταμείβεται με το λεγόμενο «δώρο του αμύγδαλου»

Ελβετία

Στην Ελβετία οι τέσσερις εβδομάδες προ των Χριστουγέννων εορτάζονται με πλούσια παραδοσιακά έθιμα, όπως το γιορτινό στεφάνι και το χριστουγεννιάτικο ημερολόγιο.

Ο «Samichlaus» όπως ονομάζεται στη γερμανική πλευρά της Ελβετίας ο Άγιος Νικόλαος μοιράζει γλυκά και δώρα στα παιδιά στις 6 Δεκεμβρίου. Η παραμονή των Χριστουγέννων με όλα τα άλλα έθιμα του Δένδρου, τα κάλαντα, το γιορτινό τραπέζι και η λειτουργία των Χριστουγέννων χαρακτηρίζουν την ημέρα αυτή.

Ισπανία

Η Χριστουγεννιάτικη περίοδος ξεκινάει στην Ισπανία με τη μεγάλη κλήρωση της

22ης Δεκεμβρίου. Για τους Ισπανούς τα Χριστούγεννα είναι η πιο σημαντική εορτή του χρόνου και ακολουθείται από την Πρωτοχρονιά, η οποία ονομάζεται «Noche Vieja», και την 6η Ιανουαρίου την «Día de Reyes».

Η παραμονή των Χριστουγέννων ή αλλιώς «Noche Buena» είναι το βράδυ που μαζεύεται όλη η οικογένεια . Τα δωμάτια διακοσμούνται με κλαδιά από πεύκα, μπεζ και κόκκινα αλεξανδριανά και αναμμένα κεριά δίνοντας μια κατάνυξη και ένα χρώμα στην ατμόσφαιρα.

Μετά το τραπέζι των Χριστουγέννων στο οποίο προσφέρονται τοπικές σπεσιαλιτέ, ακολουθεί η Λειτουργία των Χριστουγέννων.

Ο διάσημος πετεινός Misa del Gallo υπενθυμίζει τον αλέκτορα που σύμφωνα με τη παράδοση, ήταν ο πρώτος που ανακοίνωσε το χαρμόσυνο μήνυμα της Γέννησης του Ιησού.

Η εορταστική περίοδος ολοκληρώνεται στις 6 Ιανουαρίου την μέρα των Θεοφανίων κατά τη διάρκεια της οποίας οι Τρεις Μάγοι φέρνουν τα δώρα στα παιδιά, πάντα σύμφωνα με την παράδοση.

Στις 5 Ιανουαρίου στη διάρκεια μιας μεγάλης παρέλασης της «Cabalgata de Reyes» άνθρωποι ντυμένοι σαν τους Τρεις Μάγους και άλλες μορφές της Θρησκείας πετάνε γλυκά στα παιδιά.

Ιταλία

Στην Ιταλία η περίοδος των Χριστουγέννων έχει τη μεγαλύτερη διάρκεια από όλες τις άλλες των χριστιανικών χωρών. Αρχίζει από τις 8 Δεκεμβρίου και ολοκληρώνεται στις 6 Ιανουαρίου ημέρα των Θεοφανίων. Κατά τη διάρκεια αυτής της περιόδου τα σπίτια διακοσμούνται με Αλεξανδριανά, χριστουγεννιάτικα δένδρα τη παραδοσιακή Φάτνη και άλλα πολύχρωμα διακοσμητικά στολίδια.

Κάποιοι συνηθίζουν να νηστεύουν στις 23 και 24 Δεκεμβρίου και κατόπιν εορτάζουν με ένα παραδοσιακό γεύμα αμέσως μετά τη Λειτουργία.

Στις 25 Δεκεμβρίου μετά το παραδοσιακό μεσημεριανό γεύμα, τα παιδιά συνηθίζουν να απαγγέλλουν ποιήματα στην οικογένεια και στους συγγενείς τους και ανταμείβονται με μικρά χρηματικά δώρα.

Μια άλλη σημαντική ημερομηνία των εορτών είναι η 6η Ιανουαρίου κατά την οποία καταφθάνει τη νύκτα (μεταξύ 5-6 Ιανουαρίου) η διάσημη Befana η παλιά καλή και φτωχή μάγισσα, έρχεται και τρώει καρύδια και μπισκότα που της άφησαν τα παιδιά και πριν πετάξει μακριά, τους αφήνει δώρα μέσα στις κάλτσες των δώρων , κάρβουνα για τα άτακτα παιδιά και γλυκά για τα φρόνιμα.

Εκτός από το χριστουγεννιάτικο δένδρο, σημαντικό σύμβολο των Ιταλών στον εορτασμό των Χριστουγέννων αποτελεί και η Φάτνη της Γεννήσεως που υπενθυμίζει τον Φραγκίσκο της Ασίζης, που ήταν ο πρώτος που δημιούργησε αναπαράσταση της ιστορίας των Χριστουγέννων με αγαλματίδια. Όλοι οι χαρακτήρες εκτός από το Θείο Βρέφος τοποθετούνται στη φάτνη από τις 8

Δεκεμβρίου, ενώ το νεογέννητο τοποθετείται αμέσως μετά τα μεσάνυκτα της 24ης Δεκεμβρίου.

Νορβηγία

Τα Σκανδιναβικά «Jul» (Χριστούγεννα) έχουν τις ρίζες τους σε αρχαία γεωργικά έθιμα του Χειμώνα και της εποχής της συγκομιδής. Ο Julenissen όπως ονομάζεται ο Νορβηγός Άγιος Βασίλης, μαζί με τους βοηθούς του φέρνει δώρα και καλή τύχη στο σπίτι και στο στάβλο.

Τη νύκτα των Χριστουγέννων τα παιδιά βάζουν μπωλ με κουρκούτι από αλεύρι σαν προσφορά στον Julenissen που επισκέπτεται τα παιδιά της Νορβηγίας, ολοκληρώνοντας το μακρινό του ταξίδι από τη Λαπωνία πάνω στο έλκηθρο που το σέρνουν τάρανδοι.

Η ημέρα των Χριστουγέννων ονομάζεται Julbrod κατά τη διάρκεια της οποίας τα παλιά χρόνια ετοιμάζονταν μέχρι και 60 διαφορετικά πιάτα για το τραπέζι των φίλων, των συγγενών και φυσικά της οικογένειας.

Ολλανδία

Η περίοδος των Χριστουγέννων στην Ολλανδία ξεκινάει με μια παράδοση η οποία αρχικά δεν είχε καμία σχέση με τα Χριστούγεννα. Η ημέρα εορτής του Αγίου Νικολάου αποτελεί τη κορύφωση της εορταστικής περιόδου. Σύμφωνα με το θρύλο, ο Άγιος Νικόλαος, ο οποίος ονομάζεται «SinterKlaas» καταφθάνει στην Ολλανδία το Νοέμβριο, τρεις βδομάδες πριν τα γενέθλιά του. Το πλοίο του είναι φορτωμένο με δώρα, το υποδέχεται στο λιμένα η Βασίλισσα Βεατρίκη συνοδευόμενη από πλήθος κόσμου. (Βέβαια αυτό το έθιμο ανάγεται στην εποχή που η Ολλανδία ήταν αποικιοκρατική και έρχονταν τα χριστουγεννιάτικα προϊόντα από τις αποικίες της).

Τις ημέρες που ακολουθούν ο SinterKlaas γυρίζει όλη τη Χώρα μαζί με τον βοηθό του τον Zwarten Piet (Μπλακ Πιτ ή Μαύρο Πιτ).

Τα παιδιά στην Ολλανδία παίρνουν τα δώρα τους στις 5 Δεκεμβρίου.

Τα Χριστουγεννιάτικα δένδρα στολίζονται παντού αφού έχει φύγει από τη χώρα ο SinterKlaas.

Και εδώ τα Αλεξανδριανά αποτελούν μέρος της εορταστικής διακόσμησης.

Πολωνία

Στη Πολωνία η περίοδος που προηγείται των Χριστουγέννων είναι ιδιαίτερα σημαντική καθώς νέοι και μεγάλοι απέχουν συνειδητά από πειρασμούς (κυρίως από γλυκά) στη προσπάθειά τους να έχουν εσωτερική γαλήνη και αρμονία.

Τα σπίτια και τα δωμάτιά τους φαντάζουν υπέροχα με πλούσιες χριστουγεννιάτικες διακοσμήσεις. Και εδώ κόκκινα ή μπλε αλεξανδριανά χρησιμοποιούνται στη παραδοσιακή διακόσμηση της Πολωνίας σε συνδυασμό με κλαδιά από πεύκα.

Η παραμονή των Χριστουγέννων θεωρείται η πιο σημαντική ημέρα των εορτών. Μετά από μια ημέρα νηστείας η οικογένεια από τους γηραιότερους μέχρι τα παιδιά συγκεντρώνονται στο γιορτινό τραπέζι που ειδικά για τη περίπτωση είναι περίτεχνα διακοσμημένο ενώ το λευκό τραπεζομάντιλο θεωρείται πλέον απαραίτητο.

Μόλις το πρώτο αστέρι εμφανισθεί στον ουρανό η εορτή μπορεί να ξεκινήσει. Η έναρξη της εορτής γίνεται με το μοίρασμα του χριστουγεννιάτικου μπισκότου, ως ένδειξη αγάπης και συμφιλίωσης που συνοδεύεται με την ανταλλαγή θερμών ευχών.

Στο τραπέζι υπάρχει πάντα και ένα πιάτο άδειο σε περίπτωση που κάποιος επισκέπτης εμφανιστεί αναπάντεχα. Τα δώρα τοποθετούνται κάτω από το δένδρο των Χριστουγέννων και προσφέρονται από τον νεαρότερο σε ηλικία.

Σε αντίθεση με την αγγλοσαξονική παράδοση, τα δώρα δεν απευθύνονται σε καθορισμένα πρόσωπα έτσι αυτά επιλέγονται να είναι γενικού ενδιαφέροντος ή χρήσης.

Σουηδία

Στη Σουηδία οι ευχές για «Καλά Χριστούγεννα» ή «God Jul» ανταλλάσσονται επί 20ήμερο, από τις 25 Δεκεμβρίου μέχρι και τις 13 Ιανουαρίου, σύμφωνα με σχετικό διάταγμα που εξέδωσε ο Βασιλιάς Κνουτ τον 11ο αιώνα.

Η 13η Δεκεμβρίου είναι η μέρα αφιερωμένη στη μνήμη της Αγίας και μάρτυρος Σάντα Λουτσία (St. Lucia) με καταγωγή από Σικελία, η οποία και θεωρείται ότι έσωσε τους Σουηδούς από λιμοκτονία τον 4ο αιώνα.

Στις 13 Δεκεμβρίου τα παιδιά φέρνουν στα κρεβάτια των γονιών τους φαγητό, σε ανάμνηση της ιερής σωτηρίας. Νωρίς το πρωί η μεγαλύτερη κόρη της οικογένειας εμφανίζεται ντυμένη με λευκό φόρεμα σαν τη Βασίλισσα του Πνεύματος της Αγίας Λουτσία. Στα μαλλιά της δάφνινο στεφάνι - στέμμα κλειστού τύπου με 6 κεριά και επί της κορυφής φέρει ένα ακόμη έβδομο. Η «Λουτσία» φέρνει μαζί της ένα δίσκο με γλυκά, που έχουν παρασκευασθεί με πολύ αγάπη και πλούσια διακόσμηση.

Σε όλη τη Χώρα οι Σουηδοί τιμούν την Αγία με λιτανείες, παρελάσεις και εορτασμούς.

Η παραμονή των Χριστουγέννων για τους Σουηδούς αποτελεί οικογενειακή εορτή και με όλα τα άλλα έθιμα που χαρακτηρίζουν την ημέρα αυτή

Τσεχία

Στην Τσεχία η 4η Δεκεμβρίου, ημέρα της εορτής της Αγίας Βαρβάρας είναι αφιερωμένη στη μάρτυρα της περιόδου των πρώτων διωγμών των Χριστιανών. Από άκρη σε άκρη της χώρας κόβονται κλαδιά κερασιάς και διατηρούνται στο

νερό. Εάν έχουν ανθίσει μέχρι τα Χριστούγεννα φέρνουν καλή τύχη και πιθανόν ευνοϊκές προοπτικές για γάμο μέσα στην επόμενη χρονιά.

Τα κλαδιά της κερασιάς μαζί με μικρά φυτά Αλεξανδριανών και άλλα γιορτινά στολίδια τοποθετούνται μέσα σε ψάθινα καλάθια, συνθέτοντας δημιουργίες παραδοσιακού και μοντέρνου στυλ που κοσμούν το γιορτινό τραπέζι

Φινλανδία

Στη Φινλανδία η 24η Δεκεμβρίου είναι η σημαντικότερη ημέρα της περιόδου των Χριστουγέννων. Οι εορτασμοί αρχίζουν το μεσημέρι, οπότε σύμφωνα με τη μεσαιωνική παράδοση η ειρήνη των Χριστουγέννων καλείται να ξεπροβάλει με κάθε επισημότητα στη πόλη «Turku» της Φινλανδίας.

Τα κεριά και τα εποχικά φυτά διακόσμησης όπως το αλεξανδριανό δημιουργούν τη κατάλληλη ατμόσφαιρα για τον εορτασμό των Χριστουγέννων σε οικογενειακό πάντα περιβάλλον.

Παραδοσιακά η μέρα αυτή είναι αφιερωμένη στη μνήμη των νεκρών και μια επίσκεψη στο νεκροταφείο την παραμονή των Χριστουγέννων αποτελεί πατροπαράδοτο έθιμο. Κατά τη διάρκεια εκείνης της νύκτας τα καλυμμένα από χιόνι νεκροταφεία μετατρέπονται σε εντυπωσιακές φωτεινές θάλασσες από κεριά.

Πηγή: messiniaradio.gr